Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 206/2023 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Metsähallituksen Luontopalveluista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Petri Honkonen /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 206/2023vp:

> Kuinka hallitus turvaa luontokohteiden saavutettavuuden kaikille koko maassa,
>
> onko hallitus tehnyt vaikutuslaskelmia siitä, miten Luontopalveluista säästäminen tulee vaikuttamaan kansantaloudellisesti pitkällä aikavälillä, ja
>
> onko hallitus valmis harkitsemaan sitä, ettei Luontopalveluiden merkittäviä säästötoimia toteutettaisikaan?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Huolimatta julkisen talouden tasapainottamisesta hallitus toimii luontokohteiden saavutettavuuden turvaamiseksi myös jatkossa. On laajasti tunnistettu, että luonto on suomalaisten tärkeimpiä ja suosituimpia liikkumisympäristöjä. Muun muassa Kansallisessa luonnon virkistyskäytön strategiassa yhdeksi päätavoitteeksi on nostettu Lähiluonnon saavutettavuus.

Metsähallituksen Luontopalvelut on investoinut viime vuosina paljon saavutettavuuteen kansallispuistoissa. Monilla kohteilla on parannettu mm. sisääntuloväyliä ja pysäköintijärjestelyjä. Luontopalveluissa on juuri saatu päätökseen muutosneuvottelut, joissa säästöjä on pyritty kohdentamaan siten, että luontokohteiden saavutettavuuteen pystytään investoimaan myös tulevaisuudessa.

Kohteiden saavutettavuuden lisäämiseksi myös julkisin yhteyksin on tehty yhteistyötä mm. VR:n kanssa. Tavoitteena on varmistaa sujuvat ja vastuulliset matkaketjut mahdollisimman monelle kohteelle ja että kansallispuistoihin pääsee mahdollisimman vähäpäästöisesti myös ilman omaa autoa tai venettä. Saavutettavuuden kehittäminen vaatii monen hallinnonalan ja toimijan yhteistyötä.

Metsähallituksen Luontopalvelut pyrkii toimintoja priorisoidessaan minimoimaan kielteiset vaikutukset kansantalouteen ja luonnon monimuotoisuuteen. Priorisointia ja tehostamista voidaan

tehdä muustakin kuin julkisuudessa paljon esillä olleista taukopaikoista ja pyrkimys onkin tehdä tasapainoista priorisointiohjelmaa. Mahdollisessa palvelurakenteiden priorisoinnissa tullaan arvioimaan monia seikkoja kuten esimerkiksi asiakasturvallisuutta, esteettömyyttä, asiakasmääriä, investointitarpeita, paikallisia palveluita ja kohteiden monimuotoisuutta. Tätä työtä tullaan tekemään asiakkaita ja sidosryhmiä kuullen.

Metsähallituksen Luontopalveluiden taloushaasteet ulottuvat pitkälti koko 2000-luvulle. Tänä aikana on perustettu useita kansallispuistoja ja kävijämäärät kohteilla ovat jopa kolminkertaistuneet. Sen lisäksi Luontopalveluille hoitovastuulle on siirtynyt iso määrä aikaisemmin Museoviraston ja Puolustusvoimien hallinnoimia kiinteistöjä. Nämä ovat lisänneet merkittävästi työhön ja ylläpitoon liittyviä kustannuksia ilman, että perusrahoituksen taso olisi muuttunut. Luontopalvelut on kuitenkin toistaiseksi onnistunut lisäämään hoidossaan olevien kohteiden suojelullista, taloudellista ja sosiaalista merkitystä tilapäisten lisärahoitusten turvin.

Julkisen talouden tasapainottaminen tarkoittaa, että myös Metsähallituksen Luontopalvelut joutuu sopeuttamaan ja priorisoimaan toimintansa. Tilanteeseen on Metsähallituksen Luontopalveluissa valmistauduttu jo pidempään. Toimintaa on tehostettu ja virtaviivaistettu ja säästöjä on haettu mm. lisäämällä ostopalveluita ja vähentämällä kiinteitä kustannuksia. Tavoitteena on, että sopeuttamistoimet vaikuttaisivat ihmisten mahdollisuuksiin retkeillä ja nauttia luonnosta mahdollisimman vähän.

Helsingissä 21.12.2023

Ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkänen

VN/33258/2023-YM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Mykkänen Kai 91308328X

2023-12-21